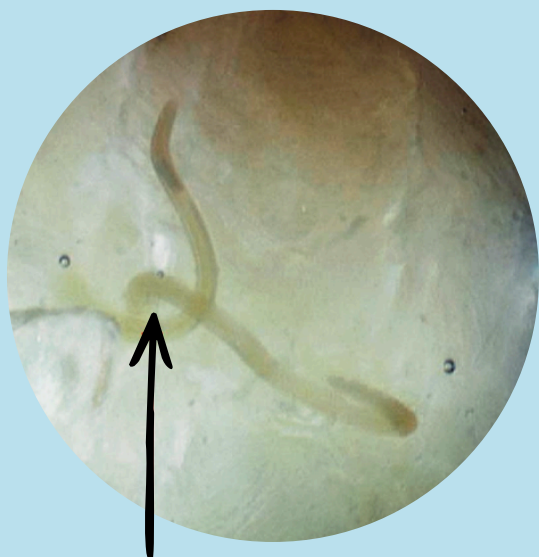

OS PARASITOS DO PEIXE

O ANISAKIS

Anisakis simplex en músculo de lorio

QUE SON

Os anisakis son nematodos (**vermes de corpo cilíndrico**), alongado e abrancuxado, duns 3 cm de lonxitude e menos de 1 mm de diámetro, presentes no intestino de moitos peixes comerciais. Ás veces, ao encapsularse na musculatura, adquiren unha cor parda.

QUE ESPECIES PARASITA

As especies parasitadas son diversas, pero entre **as máis habituais** atópanse: bacallao, sardiña, bocarte, abadexo, pescada, xarda, xurelo, e, entre os cefalópodos, a lura.

A cantidade de parasitos varía en función do lugar de captura e do momento da evisceración.

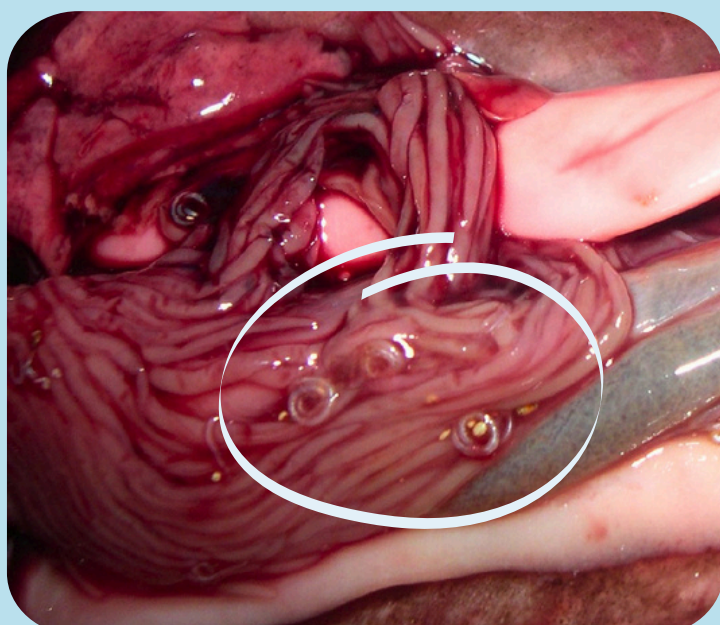
PATOLOXÍA EN HUMANOS: ANISAKIDOSIS E REACCIÓNS ALÉRXICAS

GÁSTRICA	Dor de estómago, náuseas e vómitos poucas horas trala inxesta.
INTESTINAL	Dor na parte baixa do abdome, náuseas, vómitos; en ocasións febre, diarrea e sangue nas feces, nos sete días seguintes a inxestión. Frecuente que provoque obstrucción e distensión do intestino.
ECTÓPICA	Descritos casos en: • Língua • Pulmón • Ovarios • Parede da farinxe • Área peritesticular • Ganglios linfáticos • Páncreas • Outros órganos
REACCIÓNS ALÉRXICAS	As larvas, incluso mortas, poden provocar urticaria aguda e reacción alérxicas graves. Aínda que existe certa controversia científica sobre a súa capacidade alerxénica unha vez mortas trala cocción ou conxelación.

LOCALIZACIÓN NOS PEIXES

1 Infestación recente: na luz intestinal ou atravesando a parede do intestino.

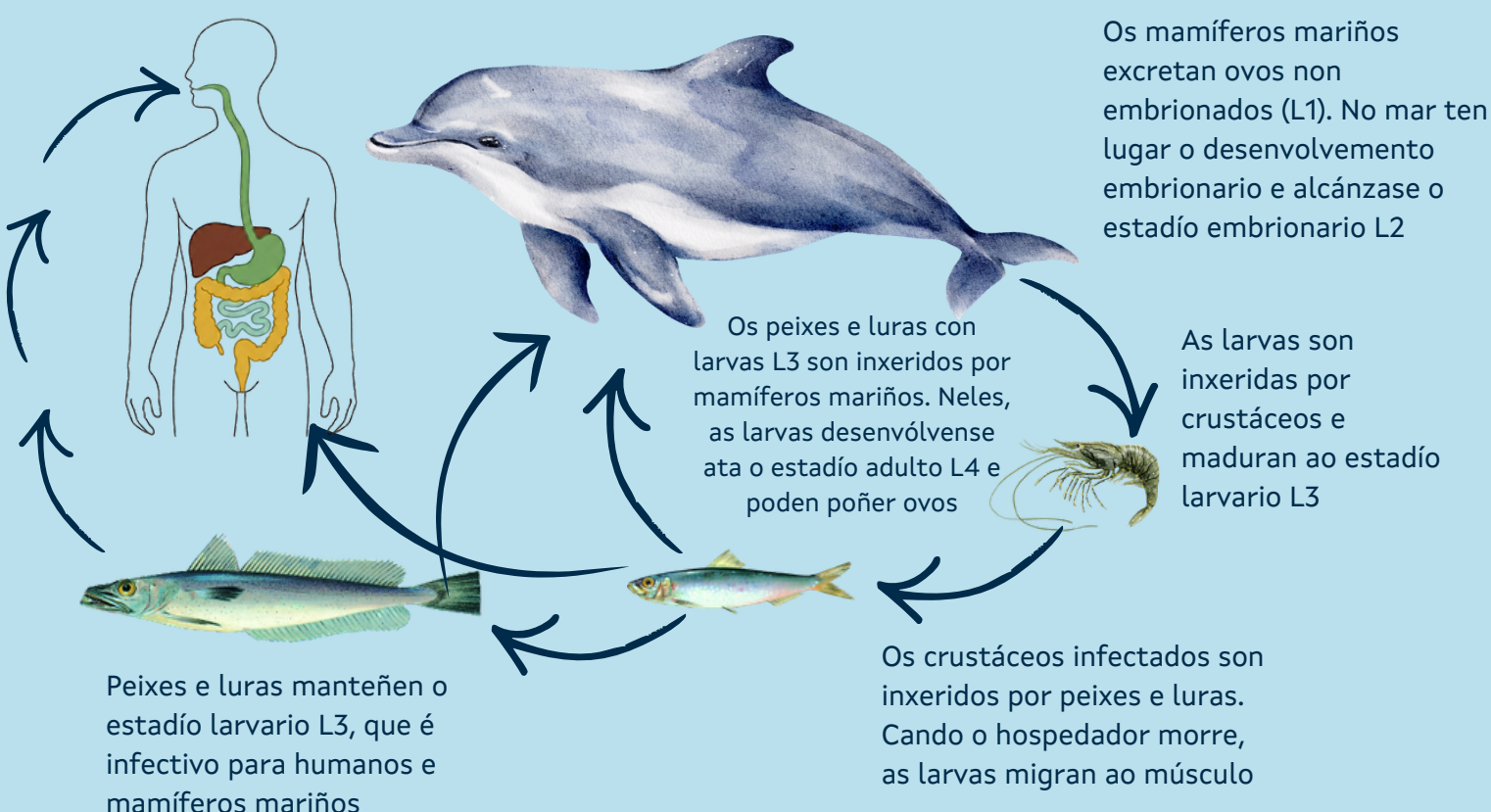
2 Despois encapsúlense en espiral nas vísceras ou na musculatura.

OS PARASITOS DO PEIXE

O ANISAKIS

CICLO DE VIDA DO ANISAKIS

MEDIDAS DE CONTROL

A BORDO

Evisceración inmediata trala captura para evitar que as larvas migren á musculatura.

Lavado: non lavar diferentes individuos na mesma auga.

Tratamento das vísceras antes de tiralas ao mar mediante conxelación, alta temperatura, electrocución, para que non infecten a outros peixes.

INSTALACIÓNS EN TERRA

Refrixeración.

Mantemento da **cadea de frío.**

A **correcta e temperá evisceración do peixe** é a principal medida de control para minimizar o risco asociado á parasitación por Anisakis.

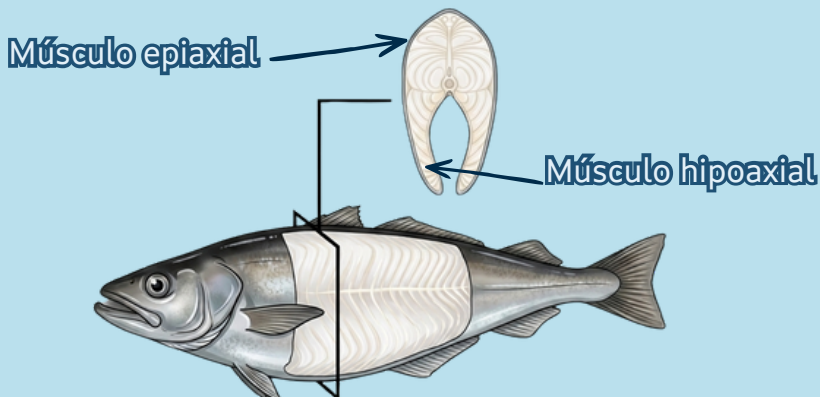

PUNTOS DE VENDA

Evisceración rápida para evitar que as larvas migren á musculatura.

Refrixeración.

Descarte da musculatura hipoaxial, pois a presenza de parasitos é maior nos músculos que rodean a cavidade abdominal.

MÉTODOS DE INACTIVACIÓN

1 Conxelación: -20°C máis de 24 horas se se trata de equipos industriais (Regulamento 853/2004) ou durante unha semana se son conxeladores domésticos de 4 estrelas.

2 Cociñado: 60°C durante 10-12 minutos para pezas de 2,5 cm de grosor.

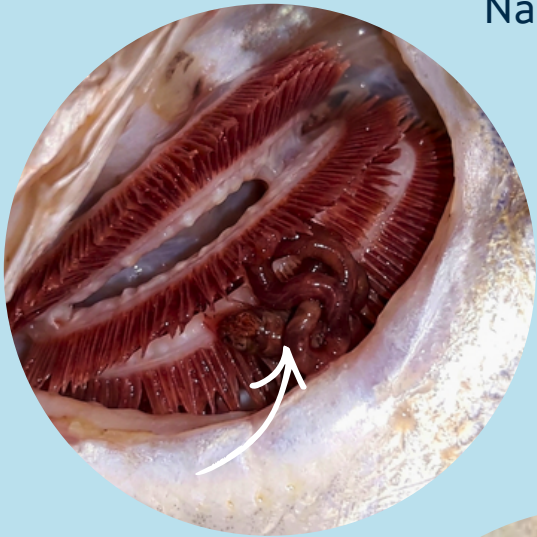
* En conxeladores domésticos só se acada esta temperatura nos modelos de 4 estrelas (****)
Se o conxelador ten menos de catro estrelas compre o peixe xa conxelado.

OS PARASITOS DO PEIXE

OUTROS PARASITOS

ECTOPARASITOS Parasitan o exterior do peixe (pel, branquias, etc)

Lernaeocera branchialis (copépodo)
Nas branquias de faneca, bacallao, bertorella

Nerocila spp. (isópodo)
Na pel de sargo, robaliza,
xurelo ou xarda

Argulus sp. na pel do peixe
(branquiuro)

ENDOPARASITOS Parasitan o interior do peixe (vísceras, músculo)

NEMATODOS

Vermes de corpo redondo non
segmentado.
Especies pertencentes aos
xéneros: *Anisakis*,
Contracaecum,
Hysterothylacium e
Pseudoterranova

CESTODOS

Vermes de corpo acintado
con cabeza globosa e corpo
segmentado.
Non teñen consecuencias
para a saúde humana pero
poden retardar o crecemento
dos peixes.

QUE DI A LEXISLACIÓN?

- ✓ **Control obrigatorio** de parasitos antes da comercialización
- ✓ **Inspección visual** dos produtos da pesca
- ✓ **Prohibida a venda de peixe claramente contaminado**
- ✓ **Controis en toda a cadea:** dende o barco ata a venda

 Consulta [aquí](#) a normativa vixente.

OS PARASITOS DO PEIXE

RECOMENDACIÓNS PARA O CONSUMIDOR/A

01

Peixes e cefalópodos frescos

Coñecer os criterios de frescura, para así adquirir os espécimes que foran capturados máis recentemente (menor tempo para a migración do parasito ao músculo).

02

Peixes medianos e grandes en fresco

Procurar mercalos eviscerados.
Se non o están, facelo inmediatamente.
Lavar a cavidade abdominal, examinar visualmente os músculos abdominais e, se é necesario, eliminar a musculatura hipoaxial (ventrecha).

03

Peixes procesados

O afumado en quente do peixe alcanza, como mínimo, os 71°C, polo que se considera un tratamento seguro para inactivar as larvas de Anisakis.

Os produtos en salga (como o bacallao, as moxamas ou as semiconservas de anchoa) tamén son seguros, xa que o proceso de desecación mediante sal contribúe á inactivación das larvas.

Os produtos pasteurizados e os cociñados ao baleiro (sous vide) considéranse tratamentos seguros.

04

Non consumir

Peixes nin cefalópodos crús nin produtos da pesca afumados en frío, marinados, en vinagre, ceviche, sushi, ou procesados de calquera outra forma que non garanta a inactivación do parasito, agás que sexa produto previamente conxelado ou se conxele na casa -20°C durante unha semana nun conxelador de 4 estrelas.

05

Tratamento térmico completo mediante cocción ou fritura

En restauración, utilizar termómetros de cociña ou instrumentos medidores tempo/temperatura, que se insertarán no centro da porción máis grosa.

Comprobación visual: se non se dispón de termómetro, comprobar que o peixe está "ben feito", pinchando a peza; a carne debe desprenderse facilmente da espiña e ter unha cor opaca.

Regra xeral de cocción: 10 min para pezas duns 2,5 cm de grosor, dando a volta aos 5 min. Cociñar 5 min máis se se trata de salsas ou "en papillote" e 20 min se é un produto conxelado sen desconxelar.

06

Cociñado á prancha e en microondas

Son métodos de cociñado menos seguros.

Á prancha, aplicar a regra xeral de cocción do punto 4.

No microondas:

Manter o peixe 15 segundos a 74°C.

Cociñar o peixe cuberto.

Darlle unha ou dúas voltas durante a cocción.

Unha vez cociñado, deixar que a peza repouse cuberta polo menos dous minutos, para que a temperatura se distribúa uniformemente.

Aplicar a comprobación visual do punto 5.